

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

624.2

Hely

Idő

"181/184"

Személy

Szerző:

Cím: *A hetvenöt éves Lánchid*

Forrás:

Magyarország

Bm

(Hely)

1924. 11. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyol

A hetvenöt éves Lánchid

Nem kell hozzá különösebb szemlélődő hajlandóság, hogy az ember a mért-földké mellett — ma hetvenöt éve adták át a Lánchidat a forgalomnak — kissé elmerengjen. Akárcsak addig, amíg eszébe jut, mikor látta először a Lánchidat, vagy, mikor ment át utoljára rajta. Van persze, aki tovább megy: beleéli magát annak a generációnak a gondolatvilágába, amely első Dunahidunk keletkezésének tanuja volt. Hosszu ideig, kerek harminc esztendőig tartott a dolog, amennyiben 1819 november 1-én nyújtotta be *Campmiller* József linzi mérnök a pesti magisztrátusnak az első állandó hid — köpillérenken nyugvó, ötnyilású fa-ívhíd — tervét és mintáját és 1849 november 20-án nyitották meg, tízévi ernyedetlenül kitartó munka eredményeképpen a *W. Tierney Clark* tervezte, *Adam Clark* építette, remekbe készült Lánchidat. De mennyi politikai akadályt kellett a hidépítőknak elhárítani, amíg a technikai nehézségek leküzdésébe — emberfeletti volt úgy az egyik, mint a másik — foghattak. Hisz voltak, akik a kivételt és különbséget nem ismerő hidvám-fizetésről, összeférhetetlen lévén a *Werbőczy* primaenonus-ával, hallani sem akartak, nemhogy törvényt csinálni belőle. Mikor pedig a pozsonyi diéta utóbb mégis elfogadta a Buda és Pest közötti hidról szóló 1836. évi XXVI. törvénycikkkel a hidvám-fizetés elvét, *Cziráký* Antal gróf, a *iudex curiae*, e napot a magyar alkotmány temetése

napjának nevezi el. Arra persze maga *Cziráký* sem gondolt, hogy mire a Lánchid elkészül, nemhogy az ősi nemzeti alkotmányt, de még a zsenge polgári alkotmányt is — legalább egy- időre — eltették. Annyi bizonyos, hogy a nevezetes hídmegnyitást bejelentő *Hirdetmény* joggal mutathatott a nehézségek, viszontagságok és veszélyek sorára, amelyeket csak *Széchenyi* kiartása és *Clark* *Adám* szakértelme indott elhárítani.

*Cs. k. tábornagy és 3-ik hadseregi fővezér ur b. Haynau és a magyar polgári ügyekben is cs. teljes hatalmu biztos ur b. Geringer főnagyméltóságuk, alulírt igazgatóság alávetos meghívására, a Lánchid-vállalatot azzal méltóztatnak tegyesen megtisztelni, hogy a megnyitandó hidon elsőnek keresztül — mondja továbbá — a *Hirdetmény*. Ez tényleg meg is történt. Ami azonban az eseményt a tanács szemében értékesítette, az nem annyira illusztris közönsége, mint a hidépítő részvénytársaságnak az a gavalléros elhatározása volt, hogy megnyitása napján a vámszűrés nélkül használhat a közönség a hidat.*

At is ment rajta temérdek kíváncsi nép. Mivel pedig gyújtótárgyakat a városi hatóságok kibocsátotta, hét pontig foglalt *Rendszabályok* értelmében, csak elfüldve volt szabad átvinni, a szépszemű hölgyek, mint lapjuk a *Hölgyfutár* megjegyezte, csak látyolosan mehettek át. Volt köztük, aki meg se

mert halni addig, hátha megkérdezi tőle a mennyországban, átment-e már Lánchidon? Szóval átment rajta, al csak tehette, csak az nem ment át soha a *kész* hidon, — mert hiszen 1848 tavaszán az első kifeszített láncon még át sétált, sőt *Béla* fiát is magával vitte vakmerő sétájára — aki annyira lelkesedett, annyiakat lelkesített a hid eszméjéért, akinek tehát legtöbb joga lett volna hozzá, a hid megteremtője: *Széchenyi István*.

Szebb, találhatóbb szavakkal ma sem tudnók méltatni *Széchenyit* és munkáját, mint amelyekkel éppen Lánchidunk

zinyomda 1923